

بررسی اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل بر گازهای خروجی موتور دیزل

یاسر نوراللهی^۱، محسن آزادبخت^{۲*}، برات قبادیان^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مهندسی بیوسیستم، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی

گرگان y.noorollahi68@gmail.com

۲- عضو هیئت علمی گروه مهندسی بیوسیستم، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان azadbakht@gau.ac.ir

۳- عضو هیئت علمی، گروه مهندسی بیوسیستم، دانشگاه تربیت مدرس تهران دانشکده کشاورزی bghobadian@gmail.com

* ایمیل نویسنده مسئول: azadbakht@gau.ac.ir

چکیده

استفاده روز افزون از سوخت‌های فسیلی و آلودگی‌های ایجاد شده به خاطر مصرف بی‌رویه این نوع سوخت‌ها، توجه به سوخت‌های جایگزینی که دارای آلاینده‌گی کمتر می‌باشند را افزایش داده و تحقیقات در این زمینه مورد توجه بسیاری از کشورها قرار گرفته است. سوخت‌های جایگزینی دارای بیودیزل و بیواتانول می‌باشند که بیودیزل از روغن‌های گیاهی یا چربی حیوانات و روغن پسماند رستوران‌ها و اتانول هم از تخمیر قندها، نشاسته‌ها و زیست توده‌ی سلولزی تولید می‌شود. که در این تحقیق اقدام به بررسی اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل بر گازهای خروجی موتور دیزل مورد ارزیابی قرار گرفته است. که سوخت دیسترویل عبارتند از: دیزل، بیودیزل و اتانول می‌باشد. که سوخت بیودیزل یکی از سوخت‌های پاک با منشاء گیاهی می‌باشد و از روش ترانس استریفیکاسیون از پسماند روغن رستوران‌ها تولید شده و برای بهبود برخی از خواص احتراق سوخت بیودیزل مانند عددستان و ویسکوزیته و نقطه ابری شدن اتانول به آن افزوده شده و مخلوط اتانول و بیودیزل بدست آمده به دیزل اضافه شد. درکل ۴ نمونه شامل درصدهای مختلف از سه سوخت آماده شده است که این درصدها دیزل ۱۰۰٪، ۹۷٪، ۹۴٪ و ۹۱٪ و بیودیزل ۲٪، ۴٪ و ۶٪ و اتانول ۱٪، ۲٪ و ۳٪ می‌باشد که آنها را با علامت ExByDz نشان داده می‌شود. آزمون‌های موتور بار بارهای کامل ۱۰۰٪ تنظیم شد پارامترهای آلاینده‌گی موتور برای ۴ دور ۱۷۰۰، ۲۵۰۰، ۲۱۰۰ و ۲۹۰۰ rpm مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج آزمایش‌ها نشان داد که با استفاده از مخلوط سوخت دیسترویل، انتشار آلاینده‌های هیدرو کربن (HC) حدود ۱۰٪ کاهش و دی‌اکسید کربن (CO₂) در حدود ۷٪ و اکسید نیترات (NO_x) حدود ۱۰٪ توسط تمام مخلوط‌های سوخت دیسترویل افزایش یافت. کلاً با داشتن متغیرهای آلاینده‌گی، موتور تحت آزمایش با استفاده از مخلوط سوخت D91B6E3 دارای کمترین میزان آلاینده‌گی را دارد. در انتها می‌توان گفت در تحقیق حاضر استفاده از سوخت‌های جایگزینی بهترین نوع سوخت برای کاهش میزان آلاینده‌گی در موتورهای درونسوز می‌باشد.

کلید واژه: بیودیزل، ترانس استریفیکاسیون، سوخت دیسترویل، سوخت زیستی.

مقدمه

امروزه سوخت‌های فسیلی یکی از مهم‌ترین منبع مصرف انرژی در موتورهای احتراق داخلی می‌باشند. با توجه به افزایش استفاده از سوخت‌های فسیلی و کاهش ذخایر و ایجاد آلودگی‌های زیست محیطی مانند هیدرو کربن‌های سوخته نشده (HC)، اکسیدهای نیتروژن (NO_x)، منواکسید کربن (CO) و دی اکسید کربن (CO₂) از مهم‌ترین معایب آن‌ها محسوب می‌گردد. به منظور کاهش - آلودگی زیست محیطی و حفظ منابع موجود استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و سوخت‌های جایگزینی می‌توان بر این مشکلات غلبه کرد. امروزه سوخت‌های زیستی مهم‌ترین منابع جایگزینی سوخت‌های فسیلی در موتورهای احتراق داخلی می‌باشند. سوخت‌های گیاهی (سوخت‌های جایگزینی) مهمترین منابع جایگزین سوخت‌های فسیلی می‌باشند.

مهم‌ترین منابع تولید انرژی درموتورها و ماشین‌های حرارتی سوخت‌های فسیلی می‌باشند. تولید گازهای مانند اکسیدهای نیتروژن، منواکسید کربن و دی اکسید کربن ناشی از سوختن سوخت‌های فسیلی یکی از عوامل اصلی آلودگی جو زمین است. جمع شدن دی اکسید کربن و سایر گازهای گلخانه‌ای در جو باعث تغییراتی در شرایط جوی زمین گردیده است که به نظر می‌رسد نتایج وخیمی برای انسان و سایر موجودات زنده به بار آورد (Demirbas and Demirbas, 2007; McGowan, 1991; Schneider *et al.* 2006). سوخت‌های گیاهی در ایران به طور عمده آلودگی‌های کمتری نسبت به سوخت‌های فسیلی دارند (Kalam *et al.* 2003). از آنجا که شهرهای بزرگ ایران دارای مشکل آلودگی می‌باشند، استفاده از سوخت‌های جدید امری ضروری است. سوخت‌های گیاهی به راحتی می‌تواند از بقایای مواد گیاهی تولید گردند. زباله‌ها و پسماند مربوط به غذاها و مواد دورریختنی شرکت‌ها صنایع غذایی و همچنین فاضلاب‌ها می‌تواند منبع خوب جهت تولید سوخت‌های گیاهی باشد (kuwhara *et al.* 1999). به همین دلیل تحقیقات بسیار وسیعی برای یافتن سوخت‌های جایگزینی مناسب و انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان انجام گرفته یا در حال انجام است هم اکنون یکی از سیاست‌های اصلی اتحادیه اروپا دو برابر کردن سهم انرژی‌های تجدیدپذیر از ۵/۴٪ در سال ۱۹۹۷ به ۱۲٪ در سال ۲۰۱۰ می‌باشد (Berndes and Hasson, 2007). به همین دلیل تحقیقات بسیاری برای یافتن سوخت‌های جایگزینی مناسب و انرژی‌های تجدیدپذیر در جهان انجام گرفته یا در حال انجام است. سوخت‌های زیستی (بیودیزل، اتانول) به دلیل قابلیت استفاده درموتورهای درونسوز اهمیت ویژه‌ای دارد. منابعی را می‌توان به عنوان انرژی تجدیدپذیر معرفی کرد که در مرحله اول منابعی ارزان قیمت و در دسترس بوده و در مرحله دوم دوست‌دار محیط زیست باشند که می‌توان به سوخت‌های زیستی اشاره کرد. سوخت‌های زیستی از زیست توده به دست می‌آیند. واژه‌ی زیست توده در برگرفته‌ی همه‌ی مشتقات آلی گیاهان و جانوران است که قابلیت تجدیدپذیری دارند. این مواد شامل دانه‌ها و درختان، محصولات کشاورزی، غذایی و خوراکی، ضایعات و پسماندهای محصولات کشاورزی، گیاهان آبی، ضایعات حیوانی، چوبی، شهری و دیگر مواد زاید می‌شوند (قبادیان و حاتمی‌فر،

۱۳۸۴، Usta et al (al...2005, Dorado et al...2003). سوخت‌های زیستی در صورت استفاده می‌توانند زیادی مانند پایداری و فناپذیری، کاهش پدیده گازهای گلخانه‌ای، توسعه منطقی‌ای، پایداری اجتماعی و کشاورزی و امنیت تأمین مواد اولیه را موجب می‌گردند (Scragg et al...2003). همچنین این سوخت‌ها از جنبه‌های تجزیه‌پذیری، جایگزینی سریع مواد و سازگاری زیست محیطی از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشند. عمده‌ترین مزیت این نوع سوخت‌ها نسبت به سوخت‌های مرسوم، بالا بودن عدد ستان، قابلیت آن‌ها در کاهش آلودگی‌ها به واسطه‌ی عدم وجود سولفور و وجود اکسیژن و عدم نیاز به تغییر زیاد در ساختار موتورهای است که از این نوع سوخت‌ها استفاده می‌کنند (نجفی و همکاران، ۱۳۸۴. Nurun Nabi et al 2003; Dorado et al...2003; tormos et al., 2010; Zhu et al., 2010b; 2006). بنابراین مهم‌ترین دلایل انتخاب این سوخت‌ها، تجدیدپذیری و زیست دوستی آن‌ها می‌باشد. عمده‌ترین مشکلات در راه تهیه‌ی این سوخت‌ها، مسایل اقتصادی و کسب مقبولیت بیشتر در بازار مصرف می‌باشد که با اعمال روش‌های نوین تولید، این مشکلات نیز برطرف خواهند گردید. از میان این سوخت‌ها دو سوخت بیواتانول و بیودیزل پیشرفت قابل توجهی داشته‌اند و دسترسی آن‌ها راحت‌تر است. از آنجا که اتانول و بیودیزل سوخت‌های اکسیژن‌دار می‌باشند و به بهبود احتراق کمک می‌کنند. و از طرفی اتانول دارای عدد اکتان بالا و دیزل و بیودیزل دارای عدد اکتان پایین می‌باشد و در ترکیب باهم باعث کاهش عدد اکتان آن‌ها می‌شوند. لذا کیفیت احتراق راتحت تأثیر قرار می‌دهند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۰). محققین برخی ویژگی‌های سوخت‌های دیزل، بیودیزل و اتانول با درصد‌های حجمی مختلف را اندازه‌گیری کردند و تأثیر آن‌ها بر عملکرد موتور دیزل مورد بررسی قرار دادند. نتیجه‌های تحقیق آن‌ها یافتن یک سوخت جدید زیست دوست بود که دیسترویل نامیده شد. دیسترویل براساس نتیجه عملکرد موتور به عنوان سوخت جایگزینی مناسب برای دیزل بدون ایجاد تغییر موتور تشخیص داده شد (Rahimi et al, 2009). سوخت پیشرفته " دیسترویل (Diesterol)" با شماره ثبت اختراع ۳۹۴۰۷، مخلوطی از سوخت‌های دیسترویل (Diesterol) از ۴ حرف گازوئیل (Dies)، کلمه استر (ester) و دو حرف آخر بیواتانول (ol) گرفته شده است و دو حرف انگلیسی (es) نیز بین گازوئیل و استر مشترک هستند. و برای ساده سازی از حروف D, E و B به ترتیب معروف سوخت‌های دیزل (گازوئیل)، بیواتانول و بیودیزل هستند (قبادیان، ۲۰۱۳). سوخت بیودیزل قابلیت ترکیب با گازوئیل معمولی داشته می‌تواند با هر نسبتی می‌تواند با گازوئیل ترکیب شود و به عنوان سوخت مورد استفاده قرار گیرد. از مهم‌ترین تفاوت اصلی در مخلوط سوخت بیودیزل و دیزل خالص در مقدار اکسیژن آنها است. اکسیژن موجود در بیودیزل متناسب با نوع روغن مورد استفاده در تولید آن حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد است و در حالیکه دیزل بدون اکسیژن است (JinlinXue, et al., 2010; Rosenberg et al., 2002). یکی از انواع زیست توده‌ها که پیشرفت قابل توجهی از لحاظ تولید و کاربرد داشته است بیودیزل است و به عنوان استرهای مونوالکیل-های چرب بازنجیرهای طولانی تعریف می‌شود که از روغن گیاهی یا چربی حیوانی به دست می‌آید و خواصی بسیار شبیه به سوخت دیزل داشته و در موتورهای دیزلی مورد استفاده قرار می‌گیرند (Ghobadian, B, et al... 2006). اتانول نیز دومین عضو از الکل‌های آلیفاتیک می‌باشد که از قند گیاهان تولید می‌شوند و خواصی شبیه به بنزین دارد (Ghobadian, B, et al... 2006).

(2006). اتانول به‌طور عمده در ترکیب با بنزین در موتورهای بنزین سوز و ترکیب با دیزل و گازوئیل در موتورهای دیزل به کار می‌رود. واز طرفی اتانول دارای عدداکتان بالا و دیزل و بیودیزل دارای عدد اکتان پایین می‌باشد ودر ترکیب باهم باعث کاهش عدداکتان آن‌ها می‌شوند. لذا کیفیت احتراق راحت تحت تأثیر قرار می‌دهند (نجفی و همکاران، ۱۳۹۰).

طبق تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد که سوخت‌های فسیلی عامل آلاینده‌گی در موتورهای درونسوز می‌باشد و استفاده از سوخت‌های زیستی نقش اساسی در کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی و آلاینده‌گی در موتورهای درونسوز ایفا می‌کند. برای کاهش آلاینده‌گی در موتورهای درونسوز ودر این تحقیق استفاده از مخلوط‌های سوخت دیستروال آلاینده‌های موتور لامباردینی 3 LD 510 مورد بررسی قرار می‌گیرد.

مواد و روش‌ها

تهیه سوخت‌های مورد آزمایش

برای بررسی اثر مخلوط‌های سوخت دیستروال (دیزل، بیودیزل و اتانول) بر روی گازهای خروجی موتور دیزل، ۴ نمونه سوخت تهیه گردید. تولید سوخت بیودیزل مورد استفاده در این تحقیق روغن پسماند آشپزخانه بود. تولید بیودیزل به روش ترانس - استریفیکاسیون درآزمایشگاه بیودیزل مرکز تحقیقات انرژی‌های تجدیدپذیر دانشگاه تربیت مدرس انجام گرفت. واکنش ترانس استریفیکاسیون روغن پسماند به همراه متانول و در حضور کاتالیزور هیدروکسید پتاسیم (KOH) انجام گرفت. از سوخت دیزل معمولی در ایران استفاده شد.

مخلوط‌های سوخت دیستروال به صورت درصد حجمی و براساس نسبت‌های ارائه شده در جدول (۱) تهیه شدند.

جدول ۱: مخلوط‌های سوخت دیستروال

پارامترها	۱	۲	۳	۴
ترکیبات سوخت (%درصد حجمی)	D100	D97 B2 E1	D94 B4 E2	D91 B6 E3

در جدول (۱) حرف D بیانگر دیزل و حرف B بیانگر سوخت بیودیزل و حرف E بیانگر سوخت اتانول واعداد کنار هر حرف، درصد حجمی هر سوخت در مخلوط را مشخص می‌نماید.

برای استفاده از مخلوط‌های سوخت دیستروال (دیزل، بیودیزل و اتانول) در موتور لامباردینی 3 LD 510 برخی از ویژگی‌های آن -ها از جمله چگالی ویسکوزیته دینامیک ویسکوزیته سینماتیک اندازه‌گیری شدند.

برای اندازه‌گیری چگالی، ویسکوزیته دینامیک و ویسکوزیته سینماتیک از دستگاه دیجیتال استایبگر آنتون پار مدل SVM-3000 تحت استاندارد ASTM D445 استفاده شد. این دستگاه قابلیت محاسبه و نمایش هم زمان چگالی ویسکوزیته دینامیک ویسکوزیته سینماتیک را داشت.

روش کار بدین صورت بود که پس از کالیبره شدن دستگاه و رسیدن دمای آن به 40°C حدود 5 ml سوخت در هر تکرار به دستگاه تزریق می‌شد. دستگاه در فاصله‌ی زمانی مشخصی به صورت خودکار مقادیر ویسکوزیته دینامیک ویسکوزیته سینماتیک چگالی را محاسبه و روی صفحه نمایش به ترتیب با واحد نمایش می‌داد.

رابطه‌ی میان ویسکوزیته دینامیک و سینماتیک به صورت زیر است:

$$\nu = \frac{\mu}{\rho}$$

که در این معادله ،

ν = ویسکوزیته سینماتیک mm^2/s ،

μ = ویسکوزیته دینامیک بر حسب $\text{mPa}\cdot\text{s}$ ،

ρ = چگالی بر حسب gr/cm^3 است .

جدول ۲: خواص سوخت تحت آزمایش

سوخت	چگالی (g/cm^3)	ویسکوزیته سینماتیک (mm^3/s)	ویسکوزیته دینامیک ($\text{mPa}\cdot\text{s}$)
D ₁₀₀	۰/۸۲۳۰	۳/۱۵۰۴	۲/۵۹۲۷
D ₉₇ B ₂ E ₁	۰/۸۲۲۴	۲/۹۹۶۳	۲/۴۶۴۳
D ₉₄ B ₄ E ₂	۰/۸۱۹۵	۲/۷۰۰۳	۲/۲۱۳۰
D ₉₁ B ₆ E ₃	۰/۸۱۹۱	۲/۶۵۶۶	۲/۱۷۶۰

در این تحقیق آزمایشات بر روی موتور لامباردینی 3 LD 510 انجام گرفت. که مشخصات موتور در جدول (۳) آمده است.

جدول ۳: مشخصات موتور تحت آزمایش

مدل	3 LD 510
-----	----------

LAMBARDINI	کارخانه سازنده
۱	تعداد سیلندر
پاشش مستقیم	سیستم پاشش
اشعال تراکمی	نوع موتور
هوا خنک	سیستم خنک کاری
۹۵ mm	قطر سیلندر
۸۵ mm	کورس سیلندر
۱۲۰۵ cc	حجم سیلندر
۳۰۰۰ rpm	دور توان
۶۷ در دور ۲۳۰۰	حداکثر گشتاور در دور (rpm, Nm)
۱۸:۱	نسبت تراکم
۹۶ kg	وزن خالص موتور

برای استفاده از مخلوط‌های سوخت دیسترویل (دیزل، بیودیزل و اتانول) در موتور لامباردینی 3 LD 510 برخی از ویژگی‌های آن‌ها با توجه به اهمیت آن‌ها از جمله چگالی ویسکوزیته دینامیک ویسکوزیته سینماتیک اندازه‌گیری شدند.

برای سنجش آلاینده‌های خروجی از آگزوز موتور لامباردینی 3 LD 510 تحت آزمایش با استفاده از مخلوط‌های سوخت دیسترویل از دستگاه آلاینده‌سنج AVL DIGAS 4000L استفاده شد.

برای هریک از مخلوط‌های سوخت دیسترویل، دور محور تواندهی در چهار حالت مختلف ۱۷۰۰، ۲۱۰۰، ۲۵۰۰ و ۲۹۰۰ rpm به صورت دستی و به وسیله کنترل از راه دور دینامومتر به موتور اعمال می‌شد. بار اعمال شده به مدت ۵ دقیقه در حالت کار قرار می‌گرفت تا موتور به حالت پایدار برسد.

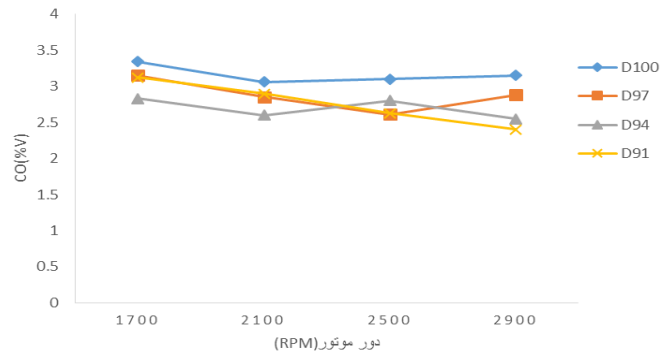
نتایج

با استفاده داده‌های آزمایش آلاینده‌ها (CO, CO₂, NO, HC) و دمای گاز خروجی آگزوز، نمودارهای مربوطه به کمک نرم‌افزار Excel رسم شده‌اند.

انتشار اکسیدهای کربن CO₂ و CO نسبت به دور موتور در اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل.

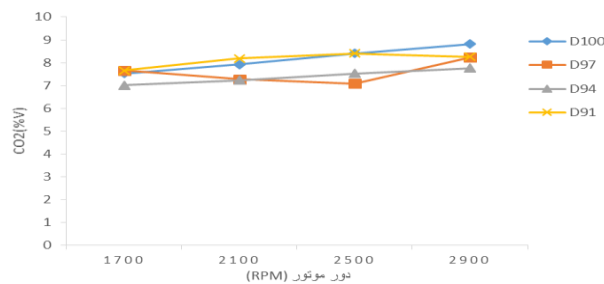
با توجه شکل (۱) تغییرات منواکسید کربن خروجی آگزوز براساس درصد حجمی (V%) نسبت به دور موتور ملاحظه می‌گردد که میزان دی‌اکسید کربن با استفاده از مخلوط‌های سوخت دیسترویل نسبت به دیزل خالص کاهش یافته است.

علت آن است که اکسیژن‌دار بودن سوخت بیواتانول و بیودیزل دارای عددستان بزرگتر نسبت به سوخت دیزل، باعث می‌شود که احتراق کامل‌تر صورت گرفته است.

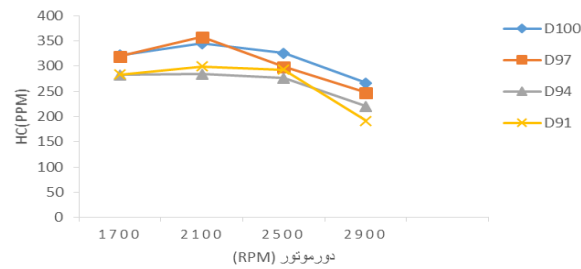

شکل ۱: تغییرات منواکسید کربن مخلوط‌های سوخت نسبت به دور موتور در اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل.

تغییرات دی‌اکسید کربن‌ها خروجی آگروز بر اساس درصد حجمی (%V) نسبت به دور موتور شکل (۲) نشان داده شده است. که میزان دی‌اکسید کربن با استفاده از مخلوط‌های سوخت دیسترویل نسبت به دیزل خالص کاهش یافته است. علت آن را احتراق ناقص بیان کرده‌اند. استفاده از سوخت‌های اکسیژن‌دار در ترکیب با سوخت‌های فسیلی باعث افزایش CO_2 و کاهش CO می‌شود، زیرا اکسیژن کیفیت احتراق را بهبود می‌بخشد (Kiani Deh Kiani et al, 2010; Najafi et al, 2009; Yao et al, 2009; Hsieh et al., 2002; Al-Hasan, 2003). اکسیژن‌دار بودن سوخت بیواتانول و بیودیزل و نیز دارای عددستان بزرگتر نسبت به سوخت دیزل، باعث می‌شود که احتراق کامل‌تر صورت گرفته و در نتیجه مقدار بیشتری از منواکسید کربن که حاصل احتراق ناقص موتور است به دی‌اکسید کربن تبدیل می‌شود.

شکل ۲: تغییرات دی‌اکسید کربن مخلوط‌های سوخت نسبت به دور موتور در اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل. انتشار هیدروکربن (HC) نسبت به دور موتور در اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل.

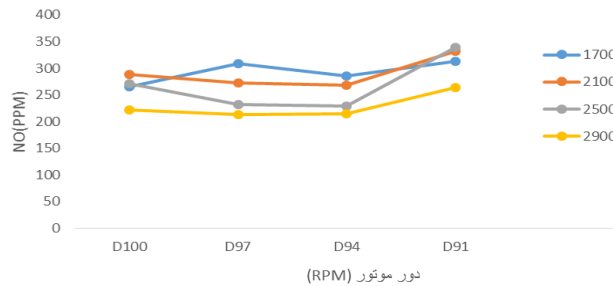
شکل ۳: تغییرات هیدروکربن مخلوط‌های سوخت نسبت به دور موتور در اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل.

تغییرات هیدروکربن‌های خروجی اگزوز براساس ppm نسبت به دور موتور در شکل (۳) نشان داده شده است. تولید آلاینده‌های هیدروکربن به دلیل احتراق ناقص است. از آنجا که بیودیزل سوختی اکسیژن‌دار است در نتیجه به تکمیل فرآیند احتراق کمک می‌کند. همچنین عدد ستان بزرگتر بیودیزل نسبت دیزل خالص باعث کوتاهتر شدن زمان تأخیر در اشتعال شده و موجب می‌شود احتراق کامل‌تر صورت بگیرد (Ikilic et al., 2011). دریرخی از منابع برای کاهش میزان هیدروکربن با استفاده از مخلوط‌های سوخت دیزل بیودیزل و درصد بالای بیواتانول ذکر شده است. بنابراین با استفاده از سوخت بیواتانول و بیودیزل و مخلوط‌های آن با سوخت دیزل، میزان هیدروکربن خروجی اگزوز نسبت به دیزل خالص کاهش یافته است.

انتشار اکسیدهای نیتروژن NO_x نسبت به دور موتور در اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل

تنها اکسید ازتی که می‌تواند در دمای احتراق یک موتور تشکیل یابد منواکسید ازت (NO) می‌باشد. این آلاینده می‌تواند در طول زمان خروج دود و در هوای آتمسفر به دی‌اکسید ازت (NO₂) تبدیل شود ولی با ادامه احتراق و کاهش دمای محفظه احتراق، NO₂ شروع به تجزیه شدن به NO و O₂ می‌کند در نتیجه بیشتر NO_x منتشر شده به صورت NO می‌باشد که NO₂ نسبت NO سمی تر است.

باتوجه تغییرات NO_x خروجی اگزوز نسبت به دور موتور در شکل (۴) ملاحظه می‌گردد. که میزان NO_x با افزایش درصد بیودیزل در مخلوط سوخت افزایش یافته است. نتایج مشابه توسط همکاران نجفی در سال ۱۳۹۰ گزارش شده است که هرچند اثر اتانول بر انتشار NO_x چندان قابل توجه نیست ولی با افزایش سوخت بیودیزل در مخلوط سوخت مقدار NO افزایش می‌یابد در دو دور ۱۳۰۰ rpm و ۲۰۰۰ rpm به ترتیب مقدار ۱۴/۲ و ۱۲/۵ درصد بیش‌تر از گازوئیل خالص است.

شکل ۴: تغییرات اکسید نیترات مخلوط‌های سوخت نسبت به دور موتور در اثر مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل.

نتیجه‌گیری

نحوه‌ی پخش شدن اتمیزه شدن و احتراق سوخت‌های بیوفیول در موتورهای درونسوز به طور قابل ملاحظه‌ای با سوخت فسیلی متفاوت است. ویسکوزیته و دانسیته‌ی بالای بیودیزل عامل محدود کننده‌ای در کارکرد پمپ انژکتور در موتور دیزل می‌باشد به طور که موجب اتمیزه شدن ناقص سوخت در فرآیند پاشش می‌شود. در اثر مخلوط شدن نامناسب سوخت با هوا، نسبت هم ارزی غیر همگنی در محفظه‌ی احتراق ایجاد شده و در نتیجه، احتراق ناقص و توان تولیدی کاهش می‌یابد. از طرفی بیو دیزل حاوی ۱۰ تا ۱۲ درصد وزنی اکسیژن می‌باشد و میزان کربن آن ۲۴٪ کمتر از گازوئیل است که این امر موجب کاهش نشر آلاینده‌ها می‌گردد. بنابراین استفاده از سوخت بیودیزل به عنوان سوخت در موتور دیزل باعث افت توان و کاهش میزان نشر آلاینده‌ها می‌گردد. از همین رو است که در این تحقیق استفاده از سوخت‌های بیوفیول مایع (بیودیزل و اتانول) همراه با سوخت دیزل در موتور درونسوز (موتور دیزلی) که سوخت دیسترویل نامیده می‌شود صورت گرفته است. تا بتوان به صورت تجربی آلاینده‌های موتور تحت آزمایش را بررسی کرد.

به طور کلی با مقایسه‌ی متغیرهای نشر آلاینده‌ها در مخلوط‌های مختلف سوخت دیسترویل می‌توان نتیجه گرفت که:

۱- بیشترین اکسید کربن‌ها در دیزل خالص با دور ۲۹۰۰ rpm که میزان ۰/۶۳ درصد منواکسید ۱/۷۶ درصدی اکسید کربن ایجاد می‌کند، کمترین اکسید کربن‌ها $D_{91}B_6E_3$ دور ۲۵۰۰ rpm که ۰/۴۴ درصد منواکسید ۱/۴۲ درصدی اکسید کربن ایجاد می‌کند.

۲- بیشترین هیدروکربن (HC) $D_{97}B_2E_1$ با دور ۲۱۰۰ rpm که میزان ۵۵/۸۸ درصد هیدروکربن ایجاد می‌کند. کمترین هیدروکربن $D_{91}B_6E_3$ با دور ۲۵۰۰ rpm مقدار ۴۰/۵۸ درصد هیدروکربن ایجاد می‌کند.

۳- بیشترین مقدار اکسید نیترات دیزل $D_{91}B_6E_3$ دور ۲۹۰۰ rpm به مقدار ۵۶/۵۲ درصد و کمترین مقدار اکسید نیترات $D_{97}B_2E_1$ با دور ۱۷۰۰ rpm به مقدار ۴۸/۲۷ درصد اکسید نیترات ایجاد می‌کند.

۴- بیشترین آلایندگی $D_{97}B_{2}E_1$ با دور 2100rpm و کمترین آلایندگی $D_{91}B_{6}E_3$ دور 2900rpm ایجاد می‌شود.

** با افزودن درصد حجمی بالا بیودیزل و اتانول باعث کاهش آلایندگی موتور دیزل کوچک هواخنک می‌شود.

منابع

قبادیان، ب و خاتمی‌فر، م. تولید بیودیزل از روغن‌های پسماند خوراکی. مجموعه مقالات دومین همایش ملی بررسی ضایعات محصولات کشاورزی. قطب علمی مهندسی بازیافت و ضایعات محصولات استراتژیک کشاورزی. دانشگاه تربیت مدرس. آبان ماه ۱۳۸۴. تهران، ایران.

قبادیان، ب. "نقش سوخت‌های جایگزین و پیشرفته در کاهش آلاینده‌های آگروز موتور"، سومین همایش ملی سوخت، انرژی محیط زیست، NCFEE2013-XXXX.

نجفی، ب، ابراهیم‌زاده، رضا. هژبر، ا. اثر استفاده از مخلوط سوخت بیودیزل، اتانول و گازوئیل بر عملکرد و آلایندگی موتور دیزل. امیرکبیر / مهندسی مکانیک / سال چهارم و سه / شماره / تابستان ۱۳۹۰.

نجفی، ب، پیروز پناه، و و قبادیان، ب. تأثیر استفاده از بیودیزل در کاهش آلایندگی موتور دیزل مجموعه مقالات اولین کنفرانس احتراق ایران. دانشگاه تربیت مدرس. ۲۶ و ۲۷ بهمن ماه ۱۳۸۴. تهران، ایران.

AL-Hasan, M. (2003). Effect of ethanol-unleaded gasoline blends on engine Performance and exhaust emission. *Energy conversion and Management*. 44: 1547-1561.

Behcet, R. (2009). *Performance and emission study of waste anchovy fish biodiesel in a diesel engine*. *Fuel processing Technology*. 92: 1187-1194.

Berndes, G. and Hansson, J. (2007). Bioenergy Expansion in the EU: Cost-effective climate change mitigation, employment creation and reduced dependency on imported fuels. *Energy Policy*. 35: 5965-5979.

Demirbas, A.H. and Demirbas, I. (2007). Importance of Rural Bioenergy for Developing Countries. *Energy Conversion and Management*. 48: 2386-2398.

Dorado, M.P., Ballesteros, E., Arnal, J.M. and Lopez, F.J. (2003). Exhaust Emissions from a Diesel Engine Fueled with Transesterified Waste Olive Oil. *Fuel*. 82: 1311-1315.

Ghobadian, B., Rahimi, H., and Khatamifar, M. (2006). *Evaluation of Engine Performance Using Net Diesel Fuel and Biofuel Blends*. The First Combustion Conference of Iran (CCT1), Tarbiat Modares University, Tehran, Iran.

Hsieh, W.D., Chen, R.H., Wu, T.L. and Lin, T.H. (2009). Engine Performance and pollutant emission of an SI engine using ethanol-gasoline blended fuels. *Atmospheric Environment*. 36:403-410.

Ilkilic, C., Aydin, S., Behcet, R., and Aydin, H. (2010). *Biodiesel from sunflower oil and its application in a diesel engine*. *Fuel Processing Technology*. 92: 356-362.

JinlinXue, Tony E. Grift and Alan C. Hansen (2010). Effect of biodiesel on engine performances and emissions. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, Vol 15, pp. 1098-1116.

Kalam, M. A.; Husnawan, M.; Masjuki, H. H., (2003). Exhaust emission and combustion evaluation of coconut oil-powered indirect injection diesel engine. *Renew. Energ.*, 28 (15), 2405-2415.

Kiani Deh Kiani, M., Ghobadian, B., Tavakoli, T., Nikbakht, A.M. and Najafi, G. (2010). "Application of artificial neural network for the prediction of engine using ethanol-gasoline blends". *Energy*. 35: 65-69.

Kuwahara, N., Berni, M. D. and Bajay, S. V. (1999). Energy supply from municipal wastes: The potential of biogas – fuelled buses in Brazil. *Renewable energy*, [on-line], 16: 1000 – 1003.

Mc Gowan, F. (1991). Controlling the Greenhouse Effect: the Role of Renewables. *Energy Policy*. (March): 111-118.

Najafi, G., Ghobadian, B., Tavakoli, T., Buttsworth, D.R., Yusaf, T.F. and Faizollahnejad, M. (2009). Performance and exhaust emissions of a gasoline engine with ethanol blended gasoline fuels using artificial neural network. *Applied Energy*. 86: 630-639.

Nurun Nabi, Md., Shamim Akhter, Md. and Zaglul Shahadat, M.Md. (2006). Improvement of Engine Emission with Conventional Diesel Fuel and Diesel-Biodiesel Blends. *Biosource Technology*.97: 372-378.

Rahimi, H, Ghobadian, B., Yusaf, T., Najafi, G., and Khatamifar, M. (2009). *Diesterol: An environment-friendly IC engine fuel*. *Renewable Energy*, vol. 34, pp. 335-342.

Rosenberg A.; Kaul H.; Senn T.; Aufhammer w. (2002). Costs of Ethanol Production from Winter Cereals:the Effect of Growing Conditions and Crop Production Intensity Levels. *Mechanical Engineering*, vol.15, p.p.91-102.

Schneider, U., McCarl, B. and Schmid, E. (2006). Agricultural Sector Analysis on Greenhouse Gas Mitigation in US Agriculture and Forestry. *Agricultural Systems*. 94: 128-140.

Scragg, A.H., Morrisson, J.W. and Shales, S. (2003). The use of a fuel containing *Chlorella vulgaris* in a diesel engine. Faculty of Applied Sciences, Centre for Research in Environmental Systems. Pollution and Remediation, University of the West of England, Frenchay, Bristol BS16 1QY, UK.

Tormos, B., Novella, R., Garcka, A. and Gargar, K. (2010). Comprehensive study of biodiesel fuel for HSDI engines in conventional and low temperature combustion conditions. *Renewable Energy*. 35: 368-378.

Usta, N. (2005). An experimental study on performance and exhaust emissions of a diesel engine fuelled with tobacco seed oil methyl ester. *Energy Conversion and Management*. 46: 2373-1386.

Usta, N., Ozturk, E., Can, O., Conkur, E.S., NAS, S., Con, A.H., Can, A.C., and Topcu, M. (2005). Combustion of Bio diesel Fuel Produced from Hazelnut Soapstock/Waste Sunflower Oil Mixture in a Diesel Engine. *Energy Conversation and Management*. 46: 741-755.

Yao, Y.C., Tsai, J.H. and Chiang, H.L. (2009). “Effects of ethanol-blended gasoline on air pollutant emission from motorcycle”. Science of the Total Environment. 407: 5257-5262.

Zhu, L., Zhang, W., Liu, W. and Huang, Z. (2010). Experimented study on particulate and NO_x emissions of a diesel engine fueled with ultra low sulfur diesel, RME-diesel blends and PME-diesel blends. Science of the Total Environment. 408-1050-1058.